

वा० रा०

॥ ८९ ॥

संक्षयं आधारत्वेन गृहभूतवनवासे तन्निमित्तं प्रवत्स्यति प्रवासयति ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ नाहूयंत अग्निहोत्रिभीरामदुःखादिति शेषः ॥ अंतरधीयत रामव्यसनान्तद्वंश्यतया दिवसशेषे सत्यपि अंतर्हितो भूत् ॥ अकाले दुर्दिनमभूदिति शेषः ॥ व्यसृजन् त्यक्तवंतः ॥ नागाः गजाः नपाययन् नापाययन् ॥ अडभावआर्षः ॥ ९ ॥ दुर्दिनाद्युत्पाताराज्ञोरावणस्य च नाशसूचका इति बोध्यं ॥ त्रिशंकुर्दक्षिणदिक्स्थः लोहितांगो भौमः गुरुबुधौ अन्ये सर्वे ग्रहाः शनिशुक्रादयः सोममभ्येत्य रात्रौ वक्रगत्या चंद्रं प्राप्य दारुणाः क्रूरार्चिषः संतो व्य

अहोनिश्चेतनो राजा जीवलोकस्य संक्षयं ॥ धर्म्यसत्यव्रतं रामं वनवासे प्रवत्स्यति ॥ ६ ॥ इति सर्वामहिष्यस्ताविवत्सा इव धेनवः ॥ रुरुदुश्चैव दुःखार्ताः सस्वरंच विचुक्रुशुः ॥ ७ ॥ सतमंतः पुरे घोरमार्तशब्दं महीपतिः ॥ पुत्रशोकाभिसंतप्तः श्रुत्वा चासीत् सुदुःखितः ॥ ८ ॥ नाग्निहोत्राण्यहूयंत सूर्यश्चांतरधीयत ॥ व्यसृजन्कवलान् नागागावो वत्सान् नपाययन् ॥ ९ ॥ त्रिशंकुर्लोहितांगश्च बृहस्पतिबुधावपि ॥ दारुणाः सोममभ्येत्य ग्रहाः सर्वे व्यवस्थिताः ॥ १० ॥ नक्षत्राणि गतार्चोऽपि ग्रहाश्च गततेजसः ॥ विशाखाश्च सधूमाश्च नभसि प्रचकाशिरे ॥ ११ ॥ कालिकानिलवेगेन महोदधिरिव अस्थितः ॥ रामे वनं प्रव्रजिते नगरं प्रचंचालतत् ॥ १२ ॥ दिशः पर्याकुलाः सर्वास्तिमिरेणेव संवृताः ॥ न ग्रहो नापि नक्षत्रं प्रचकाशेन किंचन ॥ १३ ॥ अकस्मान्नागरः सर्वो जिनो दैन्यमुपागमत् ॥ आहारे वा विहारे वा न कश्चिदकरोन्मनः ॥ १४ ॥ शोकपर्यायसंतप्तः सततं दीर्घमुच्छ्वसन् ॥ अयोध्यायां जनः सर्वश्चुक्रोशजगतीपतिं ॥ १५ ॥ बाष्पपर्याकुलमुखो राजमार्गगतो जनः ॥ न हृष्टो लभ्यते कश्चित्सर्वः शोकपरायणः ॥ १६ ॥ नवातिपवनः शीतो न शशी सौम्यदर्शनः ॥ न सूर्यस्तपते लोकं सर्वं पर्याकुलं जगत् ॥

॥ १७ ॥ वस्थिताः ॥ १० ॥ गतार्चोऽपि त्यक्तस्वाभाविककांतीनि ग्रहाः शन्यादयः ॥ विशाखाः विमार्गस्थाः सधूमाश्च नभसि दृश्यन्ते ॥ ११ ॥ कालिका मेघपंक्तिः अनिलवेगेन आकाशे उत्थित उदधिरिव दृश्यते ॥ नगरं प्रचंचालेत्यनेन भूकंपः ॥ १२ ॥ १३ ॥ अकस्माद्दैन्यहेतुकारणाभावेऽपि दैन्यं रामवियोगदैन्यादधिकं दैन्यं ॥ १४ ॥ शोके न रामवियोगजेन पर्यायसंतप्तः पुनः पुनः संतप्तः प्रतिज्ञापालनरूपधर्मवत्यपि कोपउत्पातः ॥ १५ ॥ पूर्वतु केषांचित्त्वज्ञानां हर्षासीत्संप्रति तु सर्वोप्यहृष्टः ॥ १६ ॥ १७ ॥

अ० कां०

॥ ८९ ॥